

MAXIMALE ONDERWIJSKANSEN VOOR ELK KIND EN ELKE JONGERE

LOP- memorandum voor toekomstige
beleidsmakers in Diest

September 2024

LOP Diest

In Vlaanderen bestaan een 70-tal lokale overlegplatformen (LOP's), gecoördineerd door het Agentschap voor Onderwijsdiensten. In LOP Diest vergaderen vertegenwoordigers van alle basis- en secundaire scholen in de stad met CLB's, oudervertegenwoordigers en lokale onderwijs- en welzijnsactoren, om te werken aan gelijke onderwijskansen voor alle leerlingen. Doel is uitsluiting, segregatie en discriminatie te vermijden en sociale cohesie te bevorderen. Door de plaatselijke inbedding en de schakelfunctie tussen onderwijs- en welzijnspartners heeft LOP Diest een duidelijke visie op het onderwijsbeleid.

Memorandum

Met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van 13 oktober geeft LOP Diest in dit memorandum een aantal suggesties om het onderwijsbeleid van de stad nog effectiever en krachtiger te maken met het oog op het realiseren van maximale onderwijskansen voor elk kind.

Volgens de kansarmoedeindex van Kind en Gezin groeien 14,2% van de kinderen van Diest op in kansarmoede. Het is daarom meer dan ooit nodig dat onderwijs- en sociale partners samenwerken aan gelijke onderwijskansen. De belangrijkste thema's:

1. Een inschrijvingsbeleid van de scholen door middel van een aanmeldingssysteem;
2. Een laagdrempelige samenwerking tussen scholen, CLB's, de dienst flankerend onderwijs en de sociale partners;
3. Een krachtig beleid rond LOP-thema's als kleuterparticipatie, taalontwikkeling en vroegtijdig schoolverlaten.

Participatieve methode

Voor het samenstellen van dit memorandum kregen alle leden van LOP Diest drie vragen over de noden en behoeften die er in de stad leven rond onderwijs, gelijke kansen en daaraan gerelateerde thema's.

- Vraag 1: Welke projecten en/of beleidslijnen moet de stad Diest zeker behouden?
- Vraag 2: Waar worstel jij als onderwijspartner of als sociale partner mee, als je gelijke onderwijskansen wil bevorderen en hoe kan de stad je hierbij ondersteunen?
- Vraag 3: Heb je suggesties over de manier van samenwerken met de stad?

De antwoorden op deze vragen werden gebundeld en in dit memorandum gestructureerd weergegeven. We vertrekken van de doelstellingen van het LOP Diest en besteden zowel aandacht aan de projecten en beleidslijnen die door het LOP sterk worden gewaardeerd, als aan de knelpunten en aanbevelingen naar de toekomst.

Inschrijvingsbeleid

KRACHTIG HUIDIG BELEID

LOP Diest is overtuigd van het positieve effect van het werken met een aanmeldingssysteem binnen het basis- en secundair onderwijs. De wijze waarop leerlingen aan scholen worden toegevoegd, verloopt objectief, op basis van criteria die door de scholen zelf op voorhand worden vastgelegd. Het criterium 'tijd' (waarbij 'wie eerst komt, eerst maalt') speelt niet langer een rol, hetgeen voor kwetsbare doelgroepen een positief effect heeft.

AANBEVELINGEN

Aanbevelingen omtrent het inschrijvingsbeleid in Diest hebben niet zozeer betrekking op het aanmeldingssysteem zelf, wel op de communicatie rond en de ondersteuning bij de keuze van een basisschool. Een werkpunt is om de kwetsbare (en ook vaak anderstalige) ouders uit te nodigen en te stimuleren om het onderwijsveld voldoende breed te verkennen en op basis daarvan een schoolkeuze te maken.

Laagdrempelige samenwerking met het oog op het creëren van optimale (onderwijs)kansen

KRACHTIG HUIDIG BELEID

De scholen van Diest waarderen de vlotte bereikbaarheid en het constructief overleg met de dienst flankerend onderwijs en de afstemming van de beleidsinitiatieven op de reële noden van de scholen.

De belangrijke beleidsthema's van de afgelopen jaren waren gerelateerd aan taal als hefboom voor gelijke onderwijskansen, veiligheid en preventie schooluitval (bv. omtrent drugs, spijbelen, enz.) en kansarmoede. LOP Diest pleit ervoor om dit soort initiatieven (inspelend op de actuele noden) verder te zetten.

Daarnaast pleiten de scholen ook voor een verderzetting van de ondersteuning waarbij scholen, op basis van de eigen specifieke noden, op een laagdrempelige wijze subsidies kunnen aanvragen. Het gaat daarbij zowel om inhoudelijke ondersteuning (rond taal, executieve functies, enz.), als om materiële ondersteuningsmaatregelen in functie van de gezondheid en het welbevinden van de leerlingen.

Laagdrempelige samenwerking met het oog op het creëren van optimale (onderwijs)kansen

AANBEVELINGEN

Cruciaal voor een samenwerking met de stad is dat de scholen bij ieder initiatief of bij elke beslissing van bij de start als volwaardige partners worden betrokken en niet enkel tijdens de uitvoeringsfase. Op die manier kunnen beleid en praktijk beter op elkaar worden afgestemd.

Een andere aanbeveling is het creëren van een vlotte interdisciplinaire samenwerking tussen de afzonderlijke diensten van de Stad Diest. De begeleiding en ondersteuning van kwetsbare kinderen, jongeren en hun gezinnen, kan iimmers veel krachtiger worden ingezet vanuit een multidisciplinaire aanpak die de verschillende diensten overstijgt.

Een sterk voorbeeld hier is de werkgroep kleuterparticipatie, waarbij een mogelijke samenwerking met een brugfiguur of buurtwerker (vanuit de dienst welzijn) de bereikbaarheid van en de communicatie met de ouders sterk zou kunnen verbeteren. Wetende dat er een duidelijk verband bestaat tussen kleuterparticipatie en vroegtijdig schoolverlaten in het secundair onderwijs, lijkt het ons belangrijk dergelijke samenwerkingsmogelijkheden verder te verkennen, te verbreden en te verdiepen.

Onderwijsbeleid en LOP-thema's

LOP Diest licht graag nog enkele belangrijke LOP-thema's toe:

- Kleuterparticipatie
- Taalontwikkeling
- Armoede

Kleuterparticipatie

KRACHTIG HUIDIG BELEID

De afgelopen jaren werd er een significante daling van de kleuterparticipatie in Diest vastgesteld. LOP Diest richtte daarom recent de werkgroep 'kleuterparticipatie' op waarin directies, zorgcoördinatoren en leerkrachten zich samen over de lokale situatie buigen en initiatieven ontwikkelen.

DIEST							
Leeftijd	Voldoende halve dagen	aantal lln voldoende halve dagen	% lln met voldoende halve dagen	aantal lln met onvoldoende halve dagen	% lln met onvoldoende halve dagen		
'22-'23	3	150	190	95%	9	5%	199
'22-'23	4	185	222	97%	6	3%	228
'22-'23	5	290	208	93%	15	7%	223

VLAANDEREN							
Leeftijd	Voldoende halve dagen	aantal lln voldoende halve dagen	% lln met voldoende halve dagen	aantal lln met onvoldoende halve dagen	% lln met onvoldoende halve dagen		
'22-'23	3	150	68454	97%	2150	3%	70604
'22-'23	4	185	70284	98%	1783	2%	72067
'22-'23	5	290	69774	97%	2522	3%	72296

AANBEVELINGEN

LOP Diest geeft als aanbeveling dat de werkgroep kleuterparticipatie samenwerkt met de deskundige buurtgerichte zorg om zo een laagdrempelig contact met kwetsbare gezinnen te bevorderen.

Kleuterparticipatie is een belangrijke indicator voor vroegtijdig schoolverlaten.

Taalontwikkeling

KRACHTIG HUIDIG BELEID

Binnen de Diestse scholen werden er de afgelopen jaren, in samenwerking met de dienst flankerend onderwijs van de Stad Diest, verschillende initiatieven rond taal genomen, hetzij via subsidiëring (vb. via licenties voor remediëringprogramma's), hetzij via initiatieven rond lezen in het basisonderwijs en taalbeleid in het secundair onderwijs.

AANBEVELINGEN

LOP Diest vraagt de verderzetting van deze initiatieven. Daarnaast adviseert het LOP een tussenkomst van de stad om tolken in te zetten in de communicatie met anderstalige ouders. Ouderbetrokkenheid is een belangrijke indicator voor de slaagkansen van een leerling. Scholen beschikken niet over de middelen voor het inzetten van een dergelijke ondersteuning, maar ervaren een duidelijke nood binnen de omgang met hun (van thuis uit) anderstalige leerlingen.

Armoede

Scholen zien een toenemende groep leerlingen die opgroeien in armoede en stellen vast dat steeds meer schoolfacturen moeilijk kunnen worden betaald, dat leerlingen het moet stellen zonder een gezonde lunch ('lege brooddozen').

LOP Diest pleit voor de verdere ontwikkeling van een krachtige visie omtrent deze thematiek in samenwerking met de Stad Diest. Daarnaast willen we inzetten op structurele initiatieven die gerichte ondersteuning bieden aan die kinderen, jongeren en gezinnen die het nodig hebben. Hiervoor lijkt een samenwerking tussen het onderwijs, de diensten van de Stad Diest en het CAW noodzakelijk.

MEMORANDUM LOP DIEST

NAMENS

HILDE VANBRABANT
VOORZITTER LOP DIEST
BASISONDERWIJS

KRISTOF DAS
VOORZITTER LOP DIEST
SECUNDAIR ONDERWIJS